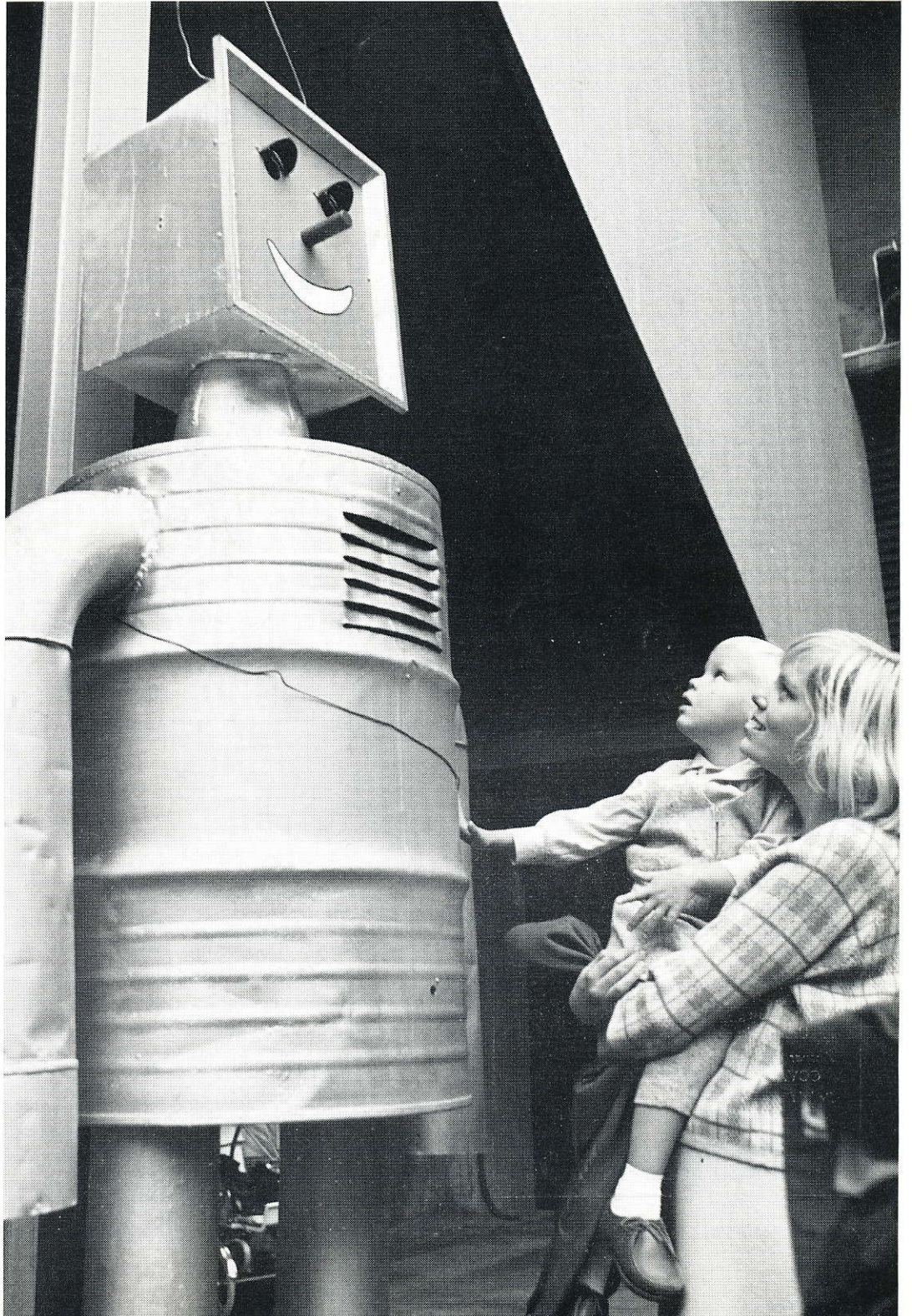

BERGTRÖLLET

Personaltidning för CVA-UHF

Nr 2 1965 • Årgång 16

UNGDOMEN
TALAR MED
FRAMTIDEN

IFFA sköt tillbaka vandrings-skölden i år

Se sid. 12

En solig semester

Nu när hösten börjar göra sitt intåg, kan det väl pigga upp litet med en återblick på årets semester. Alltid kan man

komma ihåg några trevliga händelser. Vi vill här ge några glimtar från en resa till det soliga och badvänliga Italien.

Med flyg från Malmö på en tid av ca 3 tim kan man förflytta sig till det härligaste bad- och semesterliv man kan tänka sig. Enbart flygturen är en skön avkoppling, med trevliga flygvärdinnor, som ser till att alla skall trivas på bästa sätt, både andligt och lekamligt. Innan man hunnit fatta är man framme efter en både vacker och vilsam resa. I detta fall landade vi på flygplatsen i Rimini, för att därifrån pr buss resa sista biten till en liten stad som heter Cattolica och ligger vid Adriatiska havet.

Omslagsbilden

Ungdomen talar med framtiden.
Joakim Sparw och hans mamma
Birgitta har möte med Rymd Anton.

Det var som att kliva in i en bastu, när vi gick ur planet. Men när vi väl kommit på plats var det ljuvligt att bada i 25 gr vatten. Skönast var det på morgonen innan alla hade hunnit ner för ett dopp. Sedan var inte vattnet längre blått utan grått, av den anledningen att det var ca 80.000 personer som badade i samma vik. Vi intog sedan vår frukost — små hårda franska med te eller kaffe till. För övrigt bestod maten av spagetti i olika utföranden. Det lär finnas omkring 70 sorter. Efter lunch var det dags för siesta för alla som var trötta, men då tyckte vi att det var riktigt lugnt och skönt att gå ut och se på staden och dricka något läskande på någon av de olika Cafeteriorna som fanns efter gatorna. Affärlivet blomstrade upp riktigt under semestertiden. Alla köper väl några minnessaker. En del var rätt billigt, men mycket var nog överreklamerat. På aftonen kunde man gå på vinstugor, lyssna på musik eller besöka någon av nattklubbarna. Det fanns många att välja på. I regel var det så trångt att dansen inte blev vad den borde, men rytmen och glädjen var ej att ta miste på.

Det finns mycket som är beklämmande också. Bland annat var det marknad på lördagarna i gamla stadsdelar. Då skulle alla dit och då fick man se de mest hemska synen med invalider som var utplacerade för att tigga. Enligt information från våra reseledare var detta dock inte nödvändigt, då de som var skadade genom kriget erhöll något som väl är att jämföra med vår pension. Men alltid blev det några gåvor. Man fick sig faktiskt en tankeställare när man såg deras öden. Trots att det nog var rätt så fattigt på sina håll, verkade folket nöjda och glada. De delar varandras glädje och sorg och sammanhållningen är enastående.

Mycket av det man såg har etsat sig in på ett särskilt sätt. Just tjusningen med att uppleva något, som är så olikt våra seder och bruk, gör att man önskar, att alla som vill skall få resa ut och se sig om i världen.

Två svalor

Semestern betyder både för Er och arbetsledningen mer än vad Ni tror. Har Ni börjat förbereda Er för nästa semester? Har Ni lagt upp ett sparkonto? Det finns dylika med speciella förmåner för Er — hör efter hos Er bank eller resebyrå.

BERGTROLLET

Personaltidning för Centrala Flygverkstaden och FF Underhållsavdelning Förrådsbyrån, Arboga.

Ansvarig utgivare:

CCVA v. dir **A Högfeldt**

Redaktör:

Ragnar Fr Bengtson

Redaktionskommitté:

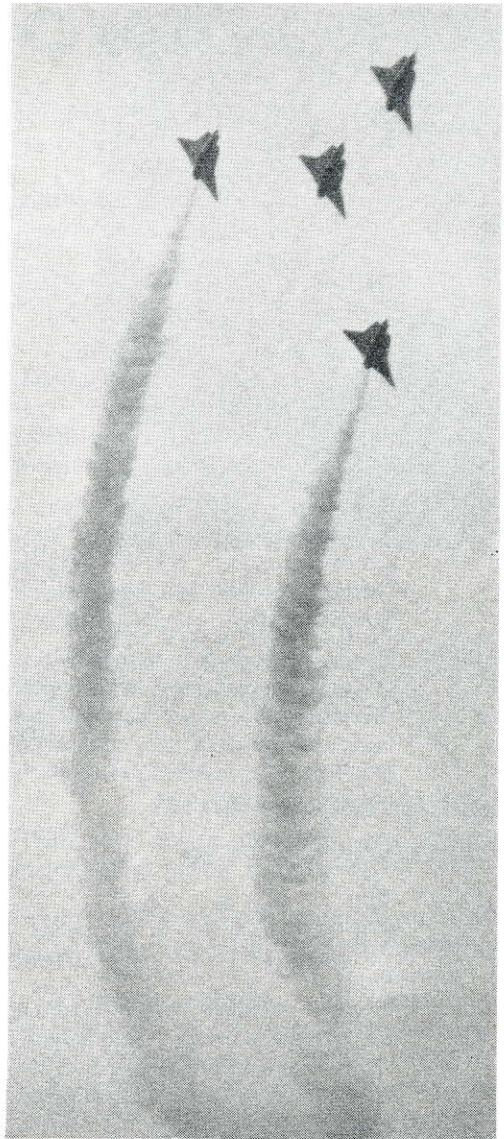
Gunnel Rydeborg, Jan Fränlund, Carl-Rickard Ekblad och Carl-Hugo Dahlström

20 år

I takt med utvecklingen av flygplan-, robot-, stril- och kommunikationssystem har verkstadsresurserna vid CVA för underhåll av dessa materieltyper moderniserats och utbyggts. Få företag kan uppvisa en beläggning med så tekniskt kvalificerade arbetsuppgifter som CVA har. Här kan som exempel nämnas all Flygvapnets teleutrustning i flygplan och på marken, olika typer av robotsystem och flygmotorer av allra modernaste slag. Höga krav ställs på såväl personal som utrustning. Allt skall i tjänst fungera oklanderligt men arbetet skall likväl utföras på acceptabla tider och till konkurrenskraftiga priser.

Inför 20-årsdagen är det inte förmätet att konstatera att de prestationer, som utföres av såväl tjänstemän som arbetare vid CVA, ligger i linje med de ideal som vi ställt som våra. Min förhoppning är att vi även i fortsättningen skall åtnjuta våra uppdragsgivares förtroende och således i bästa samförstånd få arbeta vidare på den väg som kantas av viljan att arbeta och samarbete.

Årloggfabel

Len-Marie Holmberg gillar inte drakarnas vrål. Mer om familjedagen sid. 6-9.

NÄR HÄNDE VAD? Några data från de senaste 10 åren

- 1955** 10-årsjubileum den 27 augusti. Fest i berget. Som FCPF:s ordf. utbyttes Gustav A. Johansson mot Ingvar Johansson. Monteringshallen blir Telehallen. Kursen "En titt in i vårt företag" startade med 275 deltagare. Kaffevagn — kaffeautomat diskuterades. Sista motorn typ DB605 kördes.
- 1956** Fotbollsplanen iordningställdes. CVA:s Lucia var också Arboga stads. Hennes namn var Ingrid Zettergren. Planeringskontoret flyttar till berget. Frekvensundersökning på kontoren.
- 1957** Korrespondensutbildningen sätter fart. Teleinstallationerna i Lansen börjar. Yrkesinspektör E. von Post avgick. Generalmajor B. Jacobsson avgick som souschef och efterträddes av generalmajor T. Rapp.
- 1958** 45-timmarsveckan börjar med försiktig inkörning. En fruktansvärd trafikolycka med CVA-are på tjänsteresa. Förman Karl Olof Lundquist omkom. Centrala verkstädernas nuvarande organisation med bl. a. en produktions- och en teknisk avdelning genomföres.
- 1959** Stig Bjarnholt avgick som chef för FF underhållsavdelning. I hans ställe kom Jarl F-son Holmgren. Inspektion av CVA av CFV, generallöjtnant Axel Ljungdahl och SCFF, generalmajor Torsten Rapp. Översyn av motor typ RM6 och anläggningsarbete för luftförsvarsrobot "Bloodhound" startar. Tjänstemannarepresentation i företagsnämnden. Karl Mattsson slutar i företagsnämnden efter 10-årig verksamhet. Arbetsstudiechefen Oskar Berggren avgick med pension. Mr Stanley Mackie från Rolls Royce i Glasgow börjar sin tjänstgöring på CVA. Fru Stenberg, föreståndarinna på Mässen, slutade och efterträddes av fru von Vuetée.
- 1960** "Bergtrollet" fyller 10 år. Försvarets Centrala Företagsnämnd hade sitt sammanträde vid CVA. Omskolning av nitare till elmontörer. Första provkörningen av provbocken i berget. CFV, generallöjtnant Axel Ljungdahl, avgår med pension. I hans ställe kommer generallöjtnant Torsten Rapp. Souschef blir generalmajor Lage Thunberg. Söndagen den 11 september hade vi CVA-dag med visning av företaget. SAAB-tillverkningen vid CVA — ett avslutat kapitel. Orientering om tillämpande av MTM. Ing. Gösta Kylbring fick 2:dra pris i den riksomfattande förslagspristävlingen. Ombyggnad av T VI till bl a större DC. Kerstin Eklund, CVA, valdes till Arboga Lucia. Civiling. N Åkerblom blir tekn. övering. vid CVA.
- 1961** CVA-UHF tog verkstadsdir. Bjarnholts vandringspris för alltid. Ing. Folke Kropp flyttar till FF. I hans ställe kommer ing. Edvard Bäck. CFV, generallöjtnant T. Rapp, blir ÖB. Styresmannen för CVA, Otto Dahlin, avgick med pension. Ny chef blir övering. Anders Högfeldt och som produktionsöveringenjör inträder flygdirektör Lars-Harry Larsson. Västmanlands landshövding Gustav Cedervall med maka besökte CVA. Statssekreteraren i Kungl. försvarsdep. Karl Fritiofson talade i Folkets Hus om CVA:s företagsform. Ca 500 CVA:are lyssnade och diskuterade. Verkstäder bygges i Övre Ektorps. Verkm. Gunnar Jonsson får medalj för nit och redlighet i rikets tjänst. Rökning tillåten!
- 1962** ÖB inspekterar CVA. Ektorpschangaren överförs till CVA. Utbildningskontoret organiseras. Utbildning i mjuklödning startar. Kyrkoherde Erik Wallgren besökte CVA. Elevhemsföreståndare Werner Larsson "lägger av". Sten Westerman "kopplar på". Svenskt militärflyg firar 50-årsminnet. Tunnel IV bygges om. "Klipp-Ivar" pensioneras. Jarl F-son Holmgren slutar som chef för FF underhållsavdelning. I hans ställe kommer byråchefen Per Jurander. Mäss bygges ut. Föreläsningrum tages i bruk. "Rent rum" bygges i tunnel IV. Verkmästare Karl-Axel Jansson avled. FATU betänkande presenteras.
- 1963** Asby gård inredes till utbildningslokal. Yrkesskolans nya byggnad blir färdig. Kungl. Maj:ts prop nr 114 godkändes av Riksdagen. Bertil Blomqvist får Arméns skyttemedalj. Flygdirektör Nils Thorsson, vapensektionens chef, pensioneras. Generaldirektör Gunnar Svärd besökte CVA. Filmhålkort börjar "tillverkas". Övering. Nils Åkerblom slutar vid CVA och blir chef för Teleunderhållskontoret (TUK) i FF. TV installerades vid södra grinden. IFFA tog hem segern i cv-mästerskapen. Försöksverksamhet vid CVA med nytt redovisningssystem.
- 1964** Ljussignalerna vid riksvägen togs i bruk. "Bergtrollets" mångårige redaktör, John Eklöf, slutar vid CVA. Som redaktör får vi civiling. Ragnar Fredrik Bengtson. Källarlocalerna i adm-byggnaden färdiga för att användas för filmhålkortsavd. m. m. Läkarmottagningen ombygges. 04C-dag med besök av bl. a. general G. Falk. Dagen betecknade slutet på 04C-leveranserna. Elevhemmets i Ekbacken nya byggnad för matsal, kök etc. invigd.
- 1965** Företagsnämnden flög till SAAB på studiebesök. Diskussion med stadskontoret om administrationsbyggnadens utbyggnad. IFFA vann cv-mästerskapen. Jubileumsfest med anledning av CVA:s 20-åriga tillvaro.

Hänt se'n sist

ur chefens dagbok

19 mars

TTD-Mät var idag på besök vid CVA. Efter sammanträdet gjordes en rundvandring i bergverkstaden.

22 mars

Direktör Hugo Larsson och ingenjör Attehed från HIFAB, Stockholm, tillsammans med CUH och CTUK diskuterade vid CVA ett eventuellt överförande av CVA till Försvarets Fabriksstyrelse.

25 mars

Pressmottagning för lokalpressen för information om Autotestare.

26 mars

Flygöverdirektör Bertil Westergård fick en demonstration av automatisk provutrustning för flygplan och markmateriel.

6 april

Arboga Fabriks- och Hantverksförening besökte CVA i studiesyfte.

29 april

Ingenjörmajor Bertel Söderström, Finska Flygvapnet, gjorde studier av motorverkstadens planeringssystem och översynsrutiner för RM 6.

10 maj

Riksdagens revisorer avdelningsdirektör Arne Vinterskog och kanslichef Per Dahlberg fick en kort information och frågestund om CVA.

19 maj

Besök av Örebro Reservofficerssällskap. Efter hälsningsceremoni av CCVA visades filmen "Horisont" varefter överingenjör L-H Larsson informerade om och visade verkstaden.

Besöket avslutades med kaffe i Gyllene Balkens café.

25 maj

Västerås försvarsarbeters pensionärsförening fick en kort information och visning av vårt företag.

2-3 juni

Norska kaptenerna Leiv Grytten och Willy Hansen, åtföljda av kapten Ruben, studerade CVA:s planeringsrutiner.

8 juni

"Länk"-besök av avdelningschef Per Jurander, avdelningsdirektör H. B. Franzén, byrådirektörerna S. Redving och O. Sterning samt byråingenjör F. Reilert.

18 juni

Redaktör Arne Andreasson informerade sig om CVA för en presentation i tidskriften Statsanställd.

22 juni

Inför sin avgång med pension som CVA auditor kom idag rådmann Martin Lindheimer, Västerås, på avskedsbesök hos verkstadsdirektör A. Högfeldt.

27 augusti

Begränsat studiebesök av teknisk personal från schweiziska krigsmakten.

30 augusti

Presskonferens med anledning av CVA 20-åriga tillvaro.

1 september

Besök av direktör Eric Malmberg, civilingenjör L. Lundgren och ingenjör L. Strömbäck från AB Teleunderhåll i Växjö.

8 september

Chefen för Fo 51 överste G G N von Döbeln med underställd personal gavs information och visning av CVA.

13 september

Sammanträde med bl. a. representanter från Stadskontoret angående planerad utbyggnad av kontorsbyggnader vid CVA och UHF.

17 september

Visit av överste B S L Hedberg och major A S Hammar från Arméns signal-skola i Uppsala.

RENLIGHETEN SJÄLV

Ture Nilsson kör CVA nya sopmaskin. Obs. den är gasol driven enl. Sprängämnesinspektionens föreskrifter för att kunna köras inomhus.

Driftvärnet i Rikshemvärnstävling

Vårt driftvärn slog sig även i år fram till finalen i Rikshemvärnstävlingen. Denna gick av stapeln i Karlstad i början av september. Laget fick där ingen riktig fullträff men belade ändå en meriterande sjunde placering bland de 30 topptrimmade lagen. Skjutning brukar vara lagets starka sida, men i år ville det sig inte riktigt, och deltagarna talade om ett halvt misslyckande med en åttondeplacering som resultat i grenen.

I gruppchefstävlingen belade Gunnar Merken en hedrande femteplacering och Åke Dandanell blev nr 1 i gskskjutning hela 8 poäng före tvåan.

I sin tackskrivelse skriver chefen för flygvapnets driftvärn bl. a.: "Lagmedlemmarna har genom sin placering hedrat ej blott sig själva utan även hela flygvapnets driftvärn, som de representerade. — — — Jämnheten i samtliga grenar var påfallande".

Bergtrotlet instämmer och gratulerar.

Överste von Döbeln och verkstadsdirektör Högfeldt samt personalen från Fo 51 som besökte CVA jämte ciceroner.

CVA PERSONALFEST TOP TWENTY

Detta är blott en del av publiken, som förstående skrattar åt revyns spetsigheter.

Skygning råder. Arbetstiden är slut sedan rätt länge. Varför kör karavaner så här dags ut till CVA? Jo, det skall bli personalfest i "Hallen".

Flaggstänger i massor. Det doftar kaffe från Gyllene Balken. Utanför denna surrar en vattensprutande skulptur symboliserande den tillkrånglade moderna tekniken, som trots allt fungerar. Är den vacker? Kanske inte, men den är trots allt tilldragande och är en bild av vår tid.

Hallen är kupan dit alla arbetsbin nu söker sig. När musiken spelar upp har nog alla kommit i stämning. Che-

Sedan CUH, verksdir. Jurander medaljerat Hedlund gratulerar CCVA till utmärkelsen.

fen för CVA, verkstadsdirektör A. Högfeldt, talar om gamla tider, om nya tider, hur bra vi varit, sport och annat samt om de tjugo gångna åren som är anledningen till denna fest. Slutligen överlämnar CUH, direktör P. Jurander, medalj för nit och redlighet i rikets tjänst till maskinchef Alf Hedlund 810, för att han bl. a. har hållit kylan borta från vår arbetsplats.

Ridån för Wadströms varieté går upp. Publikens spontana och samfälla applåder är ett gott betyg för prestationerna och i det underhållande och nöjsamma finns också både socker och salt för kända CVA:are. Att citera goda mono- och dialoger för dem som inte var närvarande har nog redan gjorts muntligen och behöver inte upprepas här.

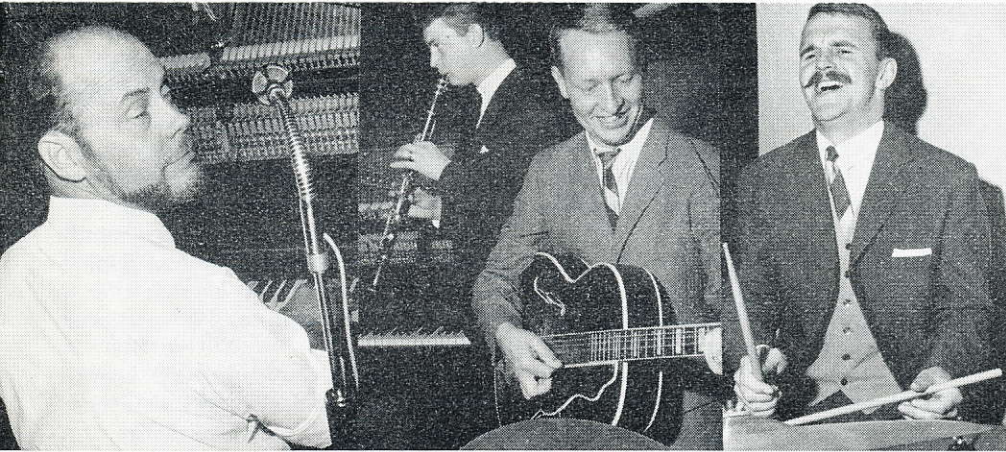
Anders Wadström Revypappa som både skrev och agerade med primadonnorna Irene Olsson och Birgitta Holmer.

Efter sista ridåfallet, uttåg för kaffedrickning i omgångar. Det är kyligt ute men vägarna kantas av varma eldar och i "Anders damm" spelar två vattenorglar i kammarmodell. Folket vandrar ut och in, avnjuter kaffe och bakelser, dansar en sirlig gavott eller en eldig jänka. Omväxlande förtär man en varm korv eller kyler ned sig med Arboga Canada Dry.

Natten går, eldarna slockna och par om par söker man sig utåt och ilar sedan bort i bensindoftande bilar och bussar. Kvällen var god, men ack, ett minne blott.

Man fick vänta en stund på kaffetären men det var glatt humör i kön.

Pianisten och kuplettörfattaren Roland Jansson, klarinettisten Arne Lindmark, gitarristen Stig Jäderlund och batteristen Sven-Ove Svensson.

Olika dansformer till klingande musik.

FAMILJEDAGEN

"Förfäras ej du lilla hop" var väl valspråket för den skara som i dimma a la Lützens och regndis tågade in genom CVA grindar då de öppnades kl. 10 00 den 5 september 1965. Då molnen väx-lade steg också intresset och under dagen inräknades över 3 500 personer innan det stängdes.

Omedelbart innanför grindarna fick de besökande program med ett "jubileumsvykort" och de yngre en ballong. (1500 ballonger uppblåsta av yrkes-skolans elever delades ut). De allra yngsta kunde deponeras i en barnhage, som syster Gerd ledde med välvilliga hjäl-pande krafter. Över gräsplanerna stod modärna robotar samt dylika från CVA tidigare produktion. Besökarna drogs i första hand till och in i berget. Vid in-gången konkurrerade Rymd-Anton, den talande plåttunnan, och det livslevande Bergtrollet om att hälsa alla och främst de yngre välkomna. Arbetsplatserna var som i vardagslag, men kanske något mera välstädade. För att få en mera levande bild av verksamheten visades dessutom motorprovkörning, katapultstols-skjutning, databehandling etc. För att ytterligare visa vad CVA sysslar med hade ordnats utställningar av modärn och äldre materiel. För att göra allt än mera intressant åskådliggjordes detta med arbetande modeller. På vissa avdelningar hade anordnats tävlingar såsom tipset "Motortolvan". På andra håll fick

Till CVA inkom följande lyckönskan från Chefen för Flygvapnet

Med anledning av CVA:s
30-årsjubileum önskar jag
er framgångar och utveckling
för framtiden.
O. Carlsson

vederbörande själv kontrollera sitt hörselområde, själv kontrollera sina nerver med att "rita med rattar och ljus" på oscilloskop, för att inte tala om att visuellt uppfatta vilka kurvor som uppstod på ett bildrör vid toner från ens egen strupe.

Ett stort intresse tilldrog sig en flygbild över Arboga. Det var underligt att det var så svårt att orientera sig i staden när man ser den ur denna synvinkel. För att ytterligare tillspetsa intresset inbjöds man att gissa från vilken höjd bilden var tagen. Utomhus demonstrerades genom stolutskjutning i bana hur årsprov av krutpatroner utföres. Man kommer rätt högt upp när man har eld i stjärten och

nog svartnar det rätt bra för ögonen, men det bör kunna tolereras när nöden är störst.

F1 musikkår marscherade från in-gången till telehallen, där de höll kon-sert hela familjedagen medan "Halls fontän" spelade i "Anders damm".

På ången vid Anders damm gjordes en mastresning realistiskt utförd. Det enda som var förberett var fundamentet. Inom loppet av en halvtimme flögs all materiel till platsen och en 200 m hög mast med antenner monterades och res-tes. Som pricken över i kom slutligen ett stationshus luftvägen varefter arbets-laget flygledes lämnade platsen.

För att stimulera verksamhetslusten hos ungdomen hade ordnats tävlingar i sparkcykel, bollkastning och trafik-gissning. Det låg fullt allvar i deras an-strängningar.

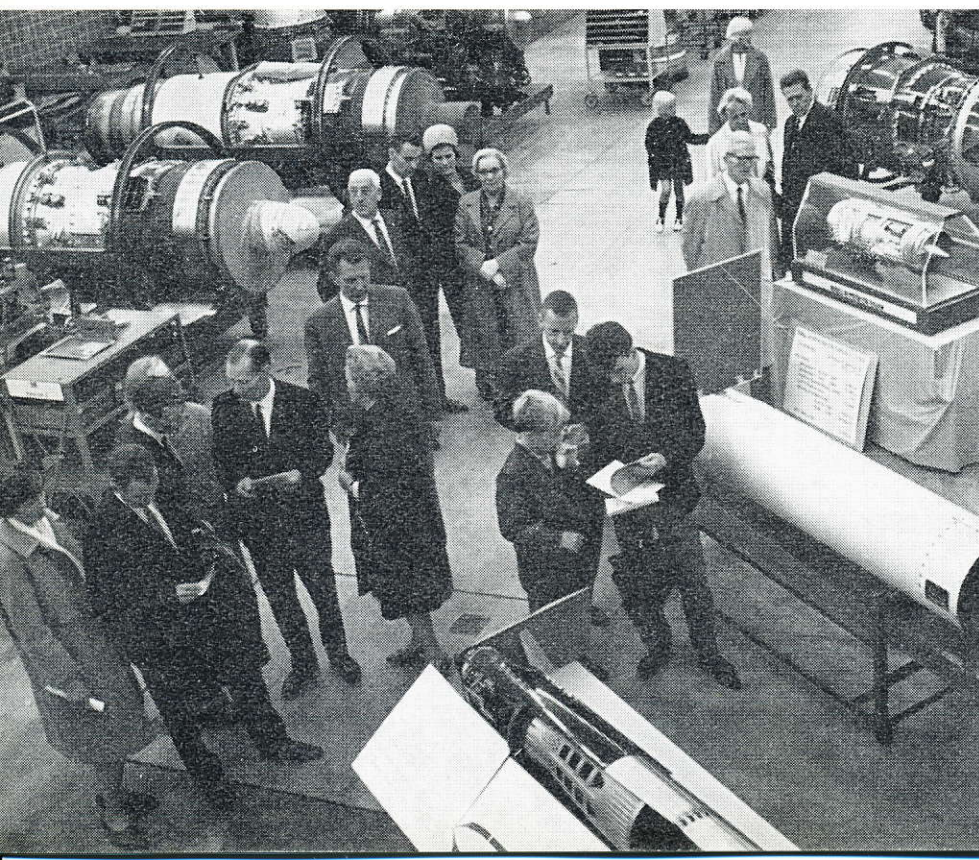
CVA-pilen — det imponerande lokal-tåget — var de yngre besökarnas syssel-sättning, men även den jättelånga grisen, som var omöjlig att rida på, utnyttjades väl. Av korv och glassförsäljningen att döma var det något annat än vardag.

På Gyllene Balken serverades ej mind-re än ca 500 portioner ugnsstekt skinka, vilket motsvarar ca 200 kg stek eller 8 grisar. Därtill kom ca 100 portioner köttfärs.

Vidare serverades omkr. 250 koppar kaffe. Av glass såldes det inte så mycket men så var vädret inte glassvänligt.

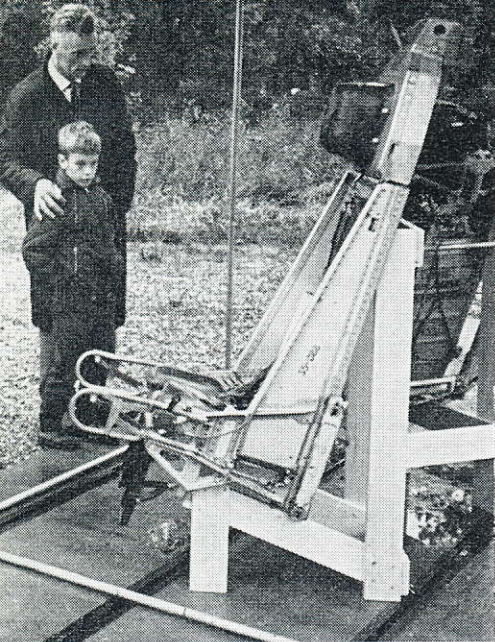
Carlssons Charkuterier AB, som hade hand om korvförsäljningen, sålde 1.500 st korvar inom verkstadsområdet och på flygfältet 500 st.

Med stor spänning lyssnade man på väderrapporterna om makterna skulle vara nådiga och tillåta Drakarna att komma hit och visa sina konster. Berg-trollsredaktören själv fick det stora nöjet att genom högtalarna meddela att allt skulle gå programenligt — i det närmaste. Alla besökarna hade strömmat ut på fältet från CVA inhägnade område och förenade sig med 1 000-talet åskådare från Arboga med omnejd. Strax efter klockan två kom på låg höjd fyra Drakar av typen J 35 D i en perfekt "ruter-ess-formation" med virvlande röksling-or ur stjärterna. Trots att molnhöjden inte var högre än 150—300 m utförde

Motorverkstaden visade utvecklingen från den roterande Thulinmotorn till den moderna robotjeten.

KATAPULTSTOLEN, flygförarens nöd-
utgång väckte "knallsuccé".

de på låg höjd ett elegant flygprogram som lindrigt sagt kunde kallas högst avancerat. Hur tekniskt realistiskt effektiva dessa rymdpilar än är så måste man erkänna att de är vackra och att deras rörelser i luften är graciösa. Uppvisningen varade i 10 effektiva minuter. Därefter demonstrerades användbarheten hos helikoptern typ Hkp 3 från Augusta-Bell. Allt avslutades med ett fingerat flyghaveri med brand. En dylik övning blir alltid något improviserad, då det ena haveriet sällan är likt det andra, men brandpersonalen vid CVA är väl drilad så övningen klarades med glans på rekordtid. Därmed var också uppvis-

ningen slut. Besökarna återvände till CVA-området för att ta ännu en titt på fars, mors etc. arbetsplats. I robotarnas skugga spelade F 1 musikkår till samling och CCVA delade ut moderna Robot-Bergtroll till pristagare i gissnings- och idrottsliga tävlingar. Design till nämnda troll har gjorts av Einar Norlund och de har tillverkats i rödbok av elevskolan.

Därmed var dagen slut och trötta färdades besökare och arrangörer hem. Vakten låste grindarna efter sista besökaren och söndagstystnaden lägrade sig åter över CVA.

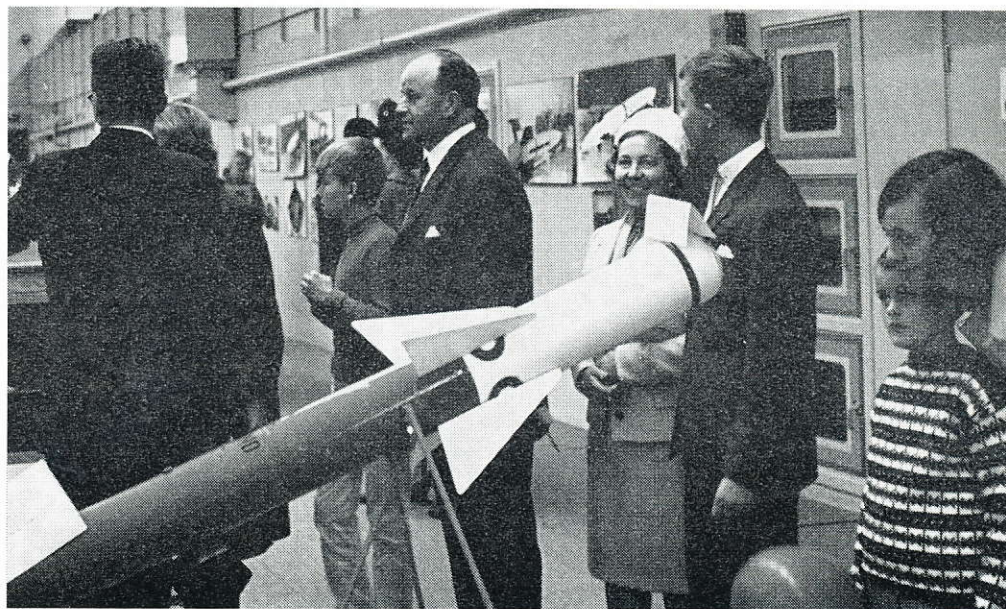
TEKNIKENS TRIUMF

En känd engelsk provflygare intervjuades om moderna autopiloter.

Ingen maskin kan helt konkurrera ut människan av följande skäl:

- 1 Hon är anpassbar till de mest skiftande uppgifter.
- 2 Hon tål stora påfrestningar och reparerar sig oftast själv.
- 3 Hon kan lätt massproduceras utan dyrbar utrustning och av oskolad arbetskraft.

Saxat ur "Lufttrenaren", Volvos personaltidning.

ROBOTAR väcker nyfikenhet och orsakar frågor.

Outsiderns syn på CVA-dagen

Bland de 3 500 (ca) som passerade grindarna vid CVA, fanns det åtskilliga nyfikna bland UHF-folket, som, trots det nära grannskapet, tidigare inte haft någon möjlighet att få se "storebror" CVA. Hade inte vädergudarna varit på så dåligt humör skulle säkert fler UHF:are ha synts i mängden.

Av de som kom, sågs bland andra Birger Ahlin, som i egenskap av FCTF ordf. förhandlar med de styrande på CVA.

Bo Wernersson, kallad "Hula", syntes väl över mängden. På frågan hur han gillade "Dagen", svarade han att det var jättekul, men var besviken över att han inte fick plats i kön för att äta mässens fläskstek å 5:—. Han fick nöja sig med bara en varm korv.

Sven-Erik Famne, som har sin lagvigda på CVA, deltog både i personalfesten och familjedagen och var mycket belåten. "På CVA, där finns det riktiga grejor", tyckte Famne.

Paranta UHF-flickan Kerstin Blom-

qvist med släktingar, däribland en gosse på 4 år, passerade "Rymd-Anton" vid bergsinfarten. Gossen blev mycket rädd när "Rymd-Anton" frågade honom: "Nå, vad fick du till frukost då?" — "Va' har han med min frukost att göra" viskade gossen förskräckt till Kerstin. Vid flygplanbrandsläckningen yttrade han missnöjt: "Varför eldar dom upp flygmaskinen, den skall man ju åka i". Han blev åter belåten när han fick åka med CVA-pilen, för det var dagens topp. I Berget var det på sina ställen lite dålig luft, men vad snyggt och rent det var överallt, tyckte släktingarna. Att se motorprovbocken och radarverkstaden tyckte Kerstin var mycket intressant. "Tänk så jättesnyggt och ren radarverkstaden var, till och med skorna fick borstas!"

Ann-Marie Krus med sin Lasse var också på plats och fick se de avd. där provningstekniker provar material för UHF.

Verkstadsklubbens ordf. vid UHF,

Sten Edberg, vandrade omkring med sina barn. Barnen hade kul värre åt allt som rörde sig, bullrade, skramlade etc. Den gode Sten gick nog och undrade hur det kommer att ordnas när UHF snart fyller 20 år, men det blir en senare historia.

Harry Johansson var också mycket belåten och uttryckte sin stora beundran för alla välordnade avdelningar. Det är för många människor svårt att förstå att ett "vanligt berg" kan inrymma sådana lokaliteter, ansåg han. Flyguppvisningen, ja, den var storstilad.

De flesta UHF:are fick nog med sig hem det helhetsintrycket, att CVA är en stor och imponerande granne, som tycks skötas på ett föredömligt sätt. Glimtarna man fick av våra säkra flygares uppvisning glömmes inte i första taget!

Nu går UHF:arna och väntar att deras eget 20-årsjubileum också skall firas på ett minnesvärt sätt!

Lj

F 1 presenterar stora toner ur små instrument och blänkande mässing ◦ Flygande start i unga år ◦ Med säker hand och säkert öga ◦ En del av de många ◦ Dragkraft för CV A-pilen ◦ Fru Ulla-Britt Lewin kunde inte motstå frestelsen att följa med barnen på en åktur.

Festgeneralen diskuterar vädret med chefen för F 16:s käcka Parisflygare o Hedén CVV och Lundström F 1 bidrog till helikoptersuccén o Jag vill ha en ballong och den skall vara blå o Hon sparkar sig fram i trekampen o Börjas i tid det som . . . o Här gäller det att hålla sig kvar som på en såpad gris.

MEDALJUTDELNING VID UHF

Nils Johansson

Arnold Andersson

Medaljen "För nit och redlighet i Rikets tjänst" har tilldelats förrådsmästarna Nils Johansson och Arnold Andersson vid UHF.

Vid en enkel högtidlighet å Jägarvallen, där Johansson tjänstgör, överlämnade byråchefen K. Hultman medaljen i närvaro av underställd personal. Vid UHF överlämnades medaljen till

Andersson av byråchefen i närvaro av sekt.cheferna. Hultman tackade medaljörerna för deras insatser och pliktrohet inom Flygvapnet och önskade dem fortsatt framgång i sin dagliga gärning.

Johansson anställdes vid UHF 1955 och Andersson 1954. J. har tidigare tjänstgjort vid olika förband och Andersson vid Postverket.

Musikaliskt Måltids Mellanspel

Med anledning av insända förfrågningar meddelas att CCVA avgör från gång till gång vem som får spela musik på restaurang Gyllene Balken.

Vänlig Fråga:

Vem beror det på att flickorna inom CVA blir så trinda?

GOTTPELLE

PENSIONÄR

Vid en enkel högtidlighet i Gyllene Balkens enskildhet avtackades förrådsarbetare Karl Hilmer Andersson avd. 765, då han avgick med ålderspension

Sociala kommittén vid UHF...

har åter ordnat en trevlig utflykt för de anställda vid förrådsbyrån. Denna gång ställdes kosan till Stockholm och St. Eriksmässan, och de ansvariga, Leif Jonsson och Bertil Eriksson, hade ordnat ett bra program. Huvudnumret var besök på mässan, som i år något avvek från de vanliga maskin- och teknikutställningarna. Nu fanns det tillfälle att

för att ägna sig åt arbete åt sig själv. Han har varit anställd vid CVA sedan 8 juni 1948.

provdricka och avsmaka produkter från Norrbotten i norr och Bulgarien i söder, och många lät sig väl smaka, inte bara UHF:arna utan åtskilliga tusental av de övriga mässbesökarna. — Efter mässbesöket var det tillfälle för de som önskade att luncha på rest. Gondolen vid Katarinahissen, och hade inte ett kraftigt regn då fallit, hade säkert många förtjusta utrop hörts om den grandiosa utsikten över "Mälardrottningen". Valdemarsudde ingick också i besöksmålen, och en sight-seeingtur med säkra Stig vid ratten i TGOJ-bussen företogs. Ett annat mycket intressant besöksmål fanns den dagen i Sthlm, nämligen det italienska skolskeppet "Amerigo Vespuccio", som låg för ankar på redde. Många passade på tillfället och besåg den ståtliga seglaren som inom parentes var ganska fullbelagd med långhåriga och jeansklädda "modstjejer" som var på jakt efter de små snygga och svartmuskiga kadetterna ombord. — Ett ihållande regn på em. stoppade kanske en del andra utflyktsmål, men det kan nämnas att både upp- och hemresan försiggick i en mycket god stämning, och "Jussi" lät höra sin stämmas väljud flera gånger.

Deltagarna i utflykten vill genom Bergtrollet tacka reseledningen och soc. kommittén, och hoppas på en ny lika trevlig utflykt nästa år!

Karl Andersson flankerad av CCVA och förvaltare Haglund.

Besök hos RAF i Skottland

lagd visit hos flottiljchefen Group Captain Harbinson, som hälsade mig välkommen till RAF Station Leuchars gjorde vi en rundvandring.

Trots att de flesta av byggnaderna är daterade till tiden strax före första världskriget, då flottiljen tillhörde Royal Navy, är det en mycket modern flygbas och utgör en av stöttepelarna i RAF:s 14 km höga försvarsmur österut. Flottiljen är den första med två Squadrons Lightning MK III, ett robust Mach 2,3-flygplan, som beväpnat med två Red Top robotar utgör ett mycket starkt vapen. Stoltheten var heller inte att taga miste på, då flottiljingenjören presenterade flygplanet för mig. Vi kom ut på startbanan lagom för att se två Lightning starta för ett övningspass. Vid sidan av banan stod ytterligare två Lightning i full beredskap, klara för "take-off" inom några få minuter. Dånet från de startande fpl var öronbedövande. Jag hann konstatera att 35-ans stighastighet är överlägsen Lightnings, innan flygplanen försvann utom synhåll.

I baren på Leuchars officersmäss kunde jag bekanta mig med en del av den flygande personalen. Flottiljingenjören, the engineering officer, berättade, över ett glas öl, om de två squadrons, som för närvarande var placerade vid Leuchars, no 23 och 74, att squadron 23 just höll på att utrustas för NATO-uppdrag i Väst-Tyskland. Han gav också en mycket intressant återblick på squadron 74 och dess historia.

No 74 Squadron bildades 1.7 1917 som ett övningskompani tillhörigt Royal Flying Corps och utrustat med Avon 504. Kompaniet var första gången i strid 12 april samma år, det förstörde fem tyska flygplan utan egna förluster. Med en förlust av endast ett fpl förstörde kompaniet 70 fientliga fpl under de första två månaderna i Frankrike. På åtta månader förstördes 140 fpl och ytterligare 90 sattes ur funktion. I Frankrike fick Squadron no 74 smeknamnet "the Tiger Squadron" på grund av sina piloters aggressivitet. Kompaniets motto är alltså dessa dagar "I fear no man".

Under månaderna efter invasionen av Danmark och Norge flög Squadron 74 huvudsakligen på offensiva uppdrag och då stöd från luften behövdes för att skydda evakueringen av brittiska trupper från Dunquerque var kompaniet invecklat i många luftstrider med tyskt bomb- och jaktflyg över kanalen. Man hade väl bevarat "the fighting spirit" från första världskriget, vilket illustreras av att under ett uppdrag elva Spitfires sköt ned en blandad formering av trettio Dornier Do 17 och Messerschmidt Me 109.

English Electric Lightning över Forth of Firth.

Av de många "hjältar" som under årens lopp trätt fram inom Squadron 74 och vilkas hjältedåd kunde ha varit hämtade ur Biggles' väljer jag att återberätta PH.off. Stevenson's äventyr från 11 aug. 1940, då Squadron 74 var invecklad i strid över Dover och Stevenson anföll en Me 109. Ur hans egna anteckningar kan man läsa:

"Jag steg upp mot honom och gav honom en salva. Han girade kraftigt och kom in i en vertikal dykning. Jag höll mig på 5 km och avvaktade. Jag såg honom dyka rakt ner i vattnet 20 km sydöst om Dover. Sedan steg jag till 8 km och såg 12 Me 109 500 meter under mig. Min första tanke var att spränga deras formering. Då jag dök mot dem, hörde jag knattret från kanoner och maskingevär bakom mig. Där var ytterligare tolv Me 109, som dök mot mej i riktning från solen, och åtminstone hälften av dem hade skjutit mot mig. Jag dök rakt nedåt, utan kontroll över flygplanet. Jag drog huvudet bakåt stack ut huvudet och luftströmmen slet ut mig ur flygplanet. Byxbenen och båda skorna slets av. Jag såg planet slå ned i vattnet. Det tog mig tjugo minuter att komma ned. En av benlinorna i fallskärmen lossnade inte, varför jag med huvudet under vattenytan släpades fram med tio knops fart. Efter tre minuter var jag nästan medvetslös, då linan äntligen lossnade. Jag återfick andan och började simma..."

Stevenson undsattes efter en och en halv timme av en motortorpedbåt.

Sedan 1951 då Squadron 74 fick sin första uppvisningsgrupp bestående av fyra Meteor 8 har man haft sin egen flygshow. 1957 fick gruppen Hawker Hunter och 1960 Lightning MK I. 1962 utvaldes gruppen till Fighter Command's skickligaste efter en uppvisning i formering vid Mach-2.

Efter lunch och efter att ha avböjt ett parti snoker i biljardsalongen, besöktes tillsynsverkstaden för Lightnings bromsskärmar. Bromsskärmen, som ger flygplanet tjugofem procent kortare landningssträcka, kan användas för sjuttio landningar, innan byte av linor erfordras. Packningen av skärmen tog mindre än tio minuter att utföra av en tränad packare.

Varje squadron hade sin egen tillsynsverkstad för flygplanet. Anmärkningsvärd var den ordning och reda som rådde i lokalerna. Så exempelvis hade varje mekaniker egna brickor, vilka användes då verktyg lånades från den speciella verktygspanelen. Innan flygplanet fick lämna verkstaden skulle tillse att samtliga verktyg fanns på panelen. Om något verktyg saknades, kunde "boven" lätt identifieras. Denna säkerhetsåtgärd hade införts efter ett antal fall av kvarglömda verktyg i flygplanets luftintag, vilket orsakat stora skador på motorerna.

Med det bestående intrycket av att RAF även idag motsvarar det goda anseende man fick under andra världskrigets hårda luftstrider lämnade vi Leuchars för att återvända till Glasgow.

Christer Nilsson

IFFA 1:a i CV-spelen 1965

CV-spelens "sommardel" gick programenligt i Västerås den 11 september med CVV IF som arrangör. Organisationsrisk blev spelen en klar framgång för CVV IF och herrar Keijser, Hedengård, Löfqvist m. fl. har all heder av arrangemangen. CV-spelen har ju numera vuxit i omfattning så att de för närvarande omfattar inte mindre än 8 grenar. Ytterligare 2 grenar, skidor och orientering, skall avverkas vid 1966 års tävlingar då IFFA skall svara för arrangemangen. En viss spridning av tävlingarna vore att rekommendera samtidigt som man hoppas på verkstadsledningens hjälp med transporter etc.

Tyvänn kan alla individuella resultat ej redovisas i tidningen p. g. a. utrymmesbrist, men framhållas bör bl. a. skyttarnas insats. Genom att plocka hem 13 poäng av 15 möjliga bidrog de i allra högsta grad till att vandringspriset åter kom i CVA:s ägo.

Andra individuella prestationer, som äro glädjande att notera, åstadkoms av både varpakastare, pistolskyttar och friidrottare.

Sälunda fick CVA (IFFA) följande individuella CV-mästare:

Varpa: H. Larsson, B. Andersson.

Pistol: H. Forslund, T. Nyrén.

Badminton: J. E. Kihlström, S. O.

Holmström (spelades 28/2 -65)

Längdhopp: A. Bjurström.

Diskus: E. Lundgren

Bordtennis: J. Gustavsson (spelades den 28/2 -65)

Fotbollens företrädare hade tydligen tänkt sig vila på lagrarna från FC IF-turneringen, där IFFA spelade sig fram till en finalplats mot P 2 i Hässleholm bl. a. genom att slå CVM i semifinalen med 2-0. I Västeråsmatchen mot CVM blev det stryk med samma siffror delvis p. g. a. att IFFA endast kunde ställa upp med 10 man.

En skärpning från lagledningens sida, så att sådana malörer ej inträffar, är på sin plats. I matchen mot CVV blev resultatet 2-2, vilket får betecknas som något i underkant för IFFA:s del, som hade flera chanser som kunnat resultera.

Allt nog fotbollen vanns av CVM med CVV på andra plats och IFFA sist.

Varpakastarna gjorde en strong insats genom att belägga såväl 1:a som 2:a plats, vilket bäddade för lagseger och värdefulla 5 poäng på vandringspriset.

Fria idrottens utövare led ett knappt nederlag i lagtävlingen. CVM tog nu hem lagsegern med 64 mot 62 för IFFA och 37 för CVV. IFFA saknade även här en man som lovat komma och hoppa höjd men uteblev. Svagt!

Tennis ingick även i tävlingarna, men hade p. g. a. CVM:s önskan förlagts till deras hemmaplan som ett inlag i en planerad familjedag. Tyvärr kan IFFA p. g. a. bristande träningsmöjligheter inte bjuda det motstånd som skulle vara önskvärt. CVM belade här de fyra första platserna och tog därmed givetvis en överlägsen lagseger med IFFA på andra och CVV på tredje plats.

Så är då 1965 års CV/FF-spel avslutade och såväl lagledare som arrangörer drar säkert en suck av lättnad. Till alla som medverkat inom IFFA, som tävlande eller i annan funktion, framföres ett hjärtligt tack och hopp om återseende till nästa år då IFFA står som arrangör för 1966 års CV/FF-spel.

Generalprotokoll från 1965 års tävlingar om Cv-FF spelens vandringspris

	IFFA	CVV IF	CVM IF
Badminton	5	2	3
Bordtennis	3	2	5
Korphockey	3	5	2
Fotboll	2	3	5
Fri Idrott	3	2	5
Varpa	5	2	3
Tennis	3	2	5
Gevär	5	2	3
K-pist	3	5	2
Pistol	5	2	3
S:a poäng	37	27	36

Datacentralens nyförvärv:

Den konstruerande databehandlaren. Från inlästa och bearbetade data presenterar maskinen direkt färdiga diagram, ritningar etc. Demonstration kommer senare i höst, då anläggningen sättes i tjänst. Bilden visar datacentralföreståndare Herman Skoglund och ing. Henry Flodman som kontrollerar genom att köra fram Hamburgs stads vapen.

Förhandlingsrätt för statstjänstemännen

Den 1 jan. 1966 får statstjänstemännen förhandlingsrätt. Inför ett sådant konstaterande kommer många tjänstemän att fråga, om inte detta redan nu och sedan lång tid tillbaka är fallet. Svaret är nej. Den "förhandlingsrätt", som statstjänstemännen f. n. har enligt en kungl. kungörelse av 1937, inskränker sig till rätt att framföra synpunkter och önskemål, innan den statlige arbetsgivaren fattar beslut om anställnings- och arbetsvillkor. Det är visserligen sant, att man sedan länge i praktiken har tillämpat en förhandlingsordning, som givit statstjänstemännen ett betydande inflytande beträffande sina villkor. Denna förhandlingsordning har emellertid saknat rättslig bakgrund — den har varit någon form av "gentlemen's agreement" — och ansetts utesluta kollektivavtal och fackliga stridsåtgärder.

Sedan vårriksdagen beslutat i enlighet med Kungl. Maj:ts proposition nr 60 av den 12 mars 1965, får statstjänstemän-

nen förhandlingsrätt enligt i princip samma regler som gäller för andra arbetstagare. Lön och övriga ekonomiska villkor skall kunna regleras i kollektivavtal. Lockout och strejk erkännes som tillåtna stridsmedel i intressetvist mellan staten och tjänstemannaorganisation. En statstjänstemannalag innehåller grundläggande bestämmelser om statstjänstemännens rättsställning och de anställningsvillkor, varom avtal icke får träffas. Vad här sagt gäller även kommunernas tjänstemän.

Till ledning för intresserade meddelas, att statstjänstemannalagen och andra nya lagar och lagändringar, som varit nödvändiga för den nya ordningens förverkligande, har utkommit som nr 274—284 i Svensk Författningssamling. Säkerligen kommer de fackliga organisationerna att till sina medlemmar sprida information om denna viktiga reform, som är resultatet av ett utredningsarbete, som pågått sedan 1948.

Olycksfallen på nedgående vid CVA

Hur blir 1965 undrar skyddsombudet Jan Andersson (infälld).

Vid förra personalfesten visades ovanstående diagram och frågan gällde: Kommer 1964 att visa en glad eller en skadad gubbe. Det blev den glade. Vi hade bara 19 fall under 1964 och dessa av lindrig grad. De allvarsord som nämndes då synes ha burit frukt och nedgången blev påtaglig. Vad berodde detta på och hur kommer det att gå i framtiden? Huvudskyddsombudet Janne Andersson säger att det är svårt att bedöma orsakerna här till. Personalen kan ha blivit aktsammare utan att man direkt märker det. Vi hoppas att denna påminnelse inte kommer att glömmas och att vårt olycksfallsläge skall stå sig och om möjligt ytterligare nedbringas.

Olycksfallen är beroende av miljö och trivsel. De elektroniska apparaterna alstrar mycket värme. Temperaturer mellan 28–35°C har kunnat uppmätas. Är fuktighetsgraden dessutom olämplig lider personalen mycket och tröttnas därav. Då man därvid arbetar med högspänning kan en olycka lätt vara framme. Nu har man emellertid på flera håll satt in appa-

raterna i ventilerade skåp och därigenom sänkt temperaturen. Luftfuktigheten har även reglerats så att arbetsmiljön avsevärt förbättrats.

Även buller är en mycket irriterande faktor. Är tonhöjden dessutom hög kan det på längre sikt åstadkomma allvarliga hörselskador. I förebyggande syfte avses nu att bygga in vissa högvisslande provbänkar för jetmotorapparater i ljudisolerade skåp. Man kan knappast vänta sig annat än att resultatet kommer att mottagas med förtjusning och befrämja arbetet.

Vi får sluta med en uppmaning till personalen att har ni några lokala problem beträffande arbetsplatsen, gå direkt till den lokala arbetsledningen och framlägg Edra synpunkter. Dessutom påpekas att speciell uppmärksamhet skall iakttagas med nya kemiska preparat, som nu har kommit till användning och som man än så länge har liten erfarenhet av hur hälsosynpunkt.

Med dessa råd vandrar Janne vidare i sin tunnel.

Ärade läsare

Härmed åter ett Bergtroll, kanske något sent. I fortsättningen skall vi bemöda oss om att ge ut Bergtrollet 4 gånger per år, den 20 dec., 20 mars, 20 juni och 20 sept. med 16 sidor. Den blir inte tjockare (eller tunnare) än detta ex., men det beror dels på tilldelat anslag dels på antalet insända bidrag. Var välkomna att bli medarbetare. Vi ses till Jul igen.

Bergtrollet

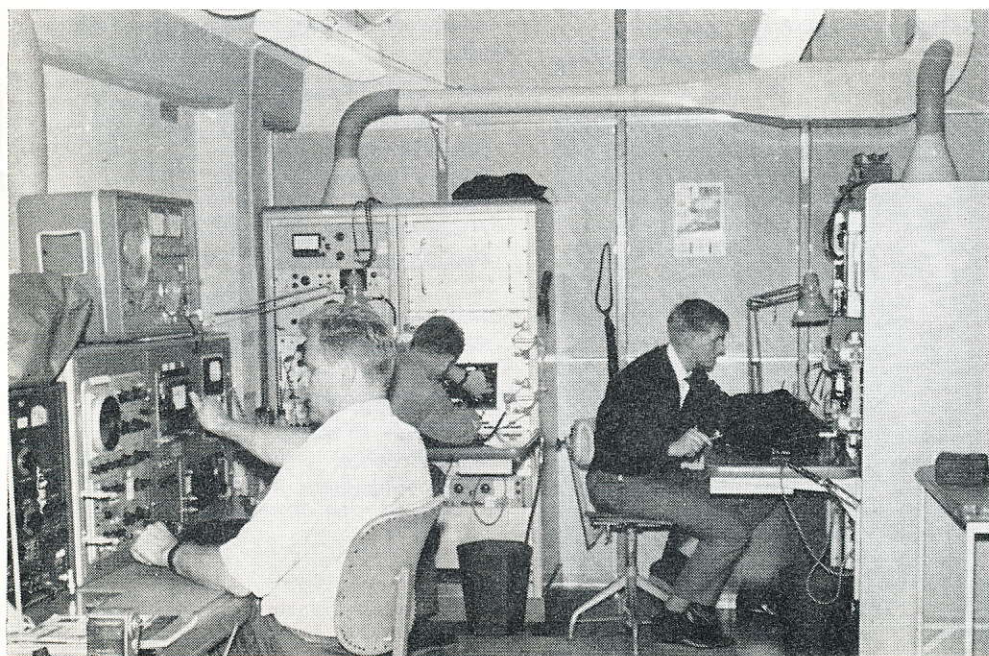
Eko från ROLLBÄCK

Inte Carl-Gustav, men väl en glad Gustav Rollbäck med sitt stabila stativ och ekoapparaten.

Som noterades i Bergtrollets Semesterblad tilldelades 1651 Gustav Rollbäck en gratifikation på 1.250:— för en effektiv förbättring av stativ till ekosimulatorer. Dessa föll lätt omkull och skadades så att en oroande förbrukning förelåg vilket föranledde en beställning av nya stativ. Denna omkonstruktion har stoppat förstörelsen och beställningen kunde återtagas.

Utsugningshuvar med rör för värme å elektronisk apparatur.

IFFA laget 1965. Stående från vänster:

Engström, Våhlberg, Bjurström, Eklund, Andersson, Edvardsson, lagl. Söderberg.

Knästående från vänster:

Söderberg, Green, Gustavsson, Oskarsson och Westerman.

IFFA två i Försvarets Civila Idrottsförbunds fotbollsturnering 1965

Under sensommaren har IFFA deltagit i FCIF:s fotbollsturnering som har omfattat 17 lag från FB Boden i norr till F 17 i söder. Turneringen var uppbyggd som en cup och IFFA:s första kontakt med tävlingen var att möta 1964 års vinnare nämligen Stockholms Örlogsvärv i Arboga. På Ekbackens idrottsplats utkämpades den matchen och IFFA kunde lämna planen nöjda och glada med en 3-0 vinst. Nu blåste det friska segervindar i IFFA-läget. I nästa match skulle FB Boden mötas, men av någon anledning kunde dom inte komma till Arboga utan måste lämna w. o. IFFA var nu klara för semifinal, och i

den matchen fick IFFA möta en kär gammal vän, nämligen CVM.

IFFA lyckades efter utomordentligt fint spel besegra CVM med 2-0. Nu kändes det verkligen skönt att vara i Hässleholm, dit slutspelet i turneringen hade förlagts. Sista matchen, finalen, skulle bli ett riktigt slag i ansiktet för IFFA. Vi fick här möta P 2 och dom hade inga svårigheter att klara av IFFA. P 2 vann med hela 8-0. Trots så höga siffror gjorde IFFA en mycket bra match, det var bara det att P 2 var så mycket bättre.

IFFA kommer tillbaka nästa år och lovar en minst lika fin placering.

Tony Söderberg

Yrkesskolan

har i år tagit in endast 19 nya elever. Det låga antalet hänger samman med mättnaden på teleområdet samt det faktum att fördröjningar i utbyggnadsprogrammet för flygvapnet uppstått.

Vi har i år haft ett lägre antal sökande till skolan (37!) mot normalt 150-180. Orsakerna till detta är troligen att antalet utbildningsmöjligheter har ökat; fler yrkesskolor har startats, tekniska fackskolan har kommit till samt ökad omskolning.

Kanske är det intresset för teleyrket, som svalnat hos den yngre generationen:

De nya eleverna är:

Arne Andersson, Arboga
 Ronny Andersson, Kungsör
 Anders Engström, Sunne
 Kurt Fredriksson, Hagstorp
 Lars-Gunnar Haglund, Arboga
 Torbjörn Hermanrud, Ambjörby
 Jan Hols, Ludvika
 Kjell-Ove Johansson, Hagfors
 Stefan Johnson, Karlstad
 Kent Karlson, Västerås
 Gösta Larsson, Boden
 Jan Larsson, Eskilstuna
 Rune Lampa, Kainulasjärvi
 Gösta Nilsson, Gällersås
 Lennart Nordström, Söråker
 Håkan Nordström, Atorp
 Jerry Olofsson, Högsjö
 Jan Sellholm, Köping
 Lars-Göran Widmark, Valskog

Den 10 sept hölls i elevhemmet vid Ekbacken traditionell avslutning för de elever, som fullföljt sin utbildning i år. Efter en god supé med tal och betygs- och premieutdelning vidtog underhållning. Därvid höll ing. Lars Larsson, Kongo-Lasse, ett intressant föredrag om FN-tjänst i Gaza och Kongo. Närvarande var förutom elever CCVA, sekr E Tunås, föreståndare och lärare samt repr. för olika avd. inom CVA.

Avgående elever, övre raden från vänster:

Sven Olof Hansson
 Bo Karlsson
 Stig Viktorsson
 Göran Larsson
 Hans Sköld
 Claes Wennerlund
 Per-Göran Ylvinger

Nedre raden:
 Sören Wester
 Tommy Lindgren
 Anders Bjurström
 Lars-Olov Broberg
 Kjell Eriksson
 Allan Jonsson

FRÅN PERSONAL OM PERSONAL

Vi hälsar välkomna till CVA

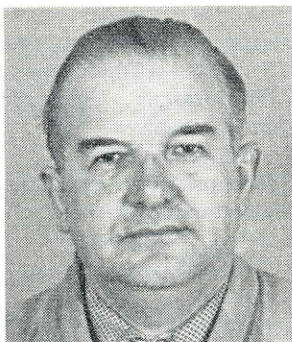
Kähty Dahlbom, kontorsbiträde	avd 776
Sven-Åke Dahlqvist, ingenjör	522
Anders Eriksson, hjälpmontör	272
Kerstin Fogelström, kontorsbiträde	614
Elizabeth Frödin, kontorsbiträde	570
Kerstin Hellenberg, kontorsbiträde	500
Ann-Christin Holm, laboratoriebitr.	900
Yvonne Holmström, kontorsbiträde	951
Lars Höök, ingenjör	515
Rune Carlsson, ingenjör	522
Marianne Larsson, kontorsbiträde	652
Monica Larsson, kontorsbiträde	550
Bengt Nilsson, i. driftingenjör	500
Chris Nordström, kontorsbiträde	670
Karin Olsson, kontorsbiträde	745
Ulla-Britt Urbach, kontorsbiträde	953
Maj-Lis Öijerholm, kontorsbiträde	721

Vi hälsar välkomna till UHF

Barbro Bergquist, kontorsbiträde
Anna Bivall, städerska
Lars Eriksson, förrådsarbetare
Kristina Fridell, kontorsbiträde
Axel Gustafsson, kontorsbud
Arne Lundgren, förrådsarbetare
Brita Persson, städerska

□

I bevarat minne

Gerard Larsson

Förrådsarbetare Gerard Larsson avled den 28 juni 1965. Han var född den 25 juli 1902 i Stockholm. Larsson anställdes vid CVA den 10 januari 1947.

Karl Bertil Larsson

Avsynaren Karl Bertil Larsson avled den 8 sept. 1965. Han var född den 27 jan. 1935 i Urshult, Kronobergs län. Han anställdes vid CVA den 17 april 1961 och tjänstgjorde sist vid avd. 491.

Vi gratulerar!

CVA

60 år

1965		
12/11 Eric Larsson	avd 200	
13/11 Johan Ohlsson	380	
14/12 Sven Andersson	780	

50 år

1965		
4/11 Signe Östling	avd 990	
5/11 Britta Andersson	380	
7/11 Algot Schill	210	
13/11 Evert Evaldsson	200	
21/11 Hjalmar Johansson	781	
11/12 Karl-Erik Nordlander	257	
17/12 Karl Liljestrand	850	

UHF

60 år

1965		
26/11 Ulf Tillberg	441	
29/11 Kurt Hjertén	430	

50 år

1965		
16/12 Birger Ahlin	411	

Tack!

För alla bevis på vänligt deltagande i min sorg i samband med

GERARD LARSSONS

sjukdom och bortgång samt för alla vackra blommor och tal vid hans sista färd, ett hjärtevarmt tack.

Alice Johansson

Hjärtligt tack till chefer och arbetskamrater för blommor och minnesgåvor jag fått mottaga på min pensionsdag.

Hilmer Andersson

Till Chefen och personal vid CVA vill jag härmed framföra ett varmt tack för den storartade hyllningen, personlig uppvaktning, vackra blommor och ett utsökt bokverk, som kom mig till del på min 60-årsdag.

Gunnar Bergquist

Ett varmt tack för gåvorna jag fick, då jag slutade vid CVA.

Gun-Britt Ström

Ett hjärtligt tack till chefer och arbetskamrater för de vackra blommorna och den fina presenten jag fick, då jag slutade min anställning vid CVA.

Mona-Lill Ödman

För all vänlighet och uppvaktning på min 50-årsdag ber jag att få framföra mitt hjärtliga tack.

Kalle Mattsson

För all uppvaktning på min högtidsdag vill jag härmed framföra mitt varmaste tack.

Anna Jönsson

För alla bevis på vänlig hägkomst, som kommit mig till del på min 60-årsdag, framför jag mitt varma tack.

John Wallén
avd 230

För all uppvaktning och vänlig hägkomst på min 60-årsdag ber jag få framföra ett varmt tack.

Gösta Persson
UHF

Ett hjärtligt tack till chefer och arbetskamrater vid UHF, för gåvor och presenter till vår lysnings- och bröllopsdag.

Britt-Marie och Leo Rådman

Till chef och arbetskamrater vid CVA framför jag mitt hjärtliga tack för vänlig hägkomst på min högtidsdag.

Folke Westergren

För all uppvaktning på min 50-årsdag får jag framföra mitt varma tack.

Kurt Persson
Avd. 493

För all uppvaktning och visad vänlighet på min 50-årsdag framför jag härmed mitt varma tack.

Birger Lindh

Till Chefen, FCTF, FCPF, mässföreningen, revisorer och mässpersonalen samt övriga som uppvaktat mig på min högtidsdag vill jag framföra mitt varma tack.

Elsa Holmgren

Ett hjärtligt tack för all uppvaktning på min högtidsdag.

Ragnar Spritt
Avd. 271

Ett hjärtligt tack till chefer och arbetskamrater för den vackra gåva jag fick mottaga på min 50-årsdag.

Lennart Eriksson
avd 380

Hjärtligt tack för all vänlig uppvaktning på min 50-årsdag.

Sten Öberg
avd 125

Ett hjärtligt tack till chef och arbetskamrater på CVA för den vänlighet och samarbetsvilja jag mött och för den vackra avskedsgåvan.

Rolf Gustavsson

Ett hjärtligt tack till chef och arbetskamrater på CVA för den vänlighet och samarbetsvilja jag mött och för den vackra avskedsgåvan.

Rolf Genestig

I närvaro av ing. S. von Melstad, överlämnar ambassadör G. Hägglov den miljontje AVO-metern till öing. C-R Ekblad.

Uppmärksamhet från AVO mot FV

Till den stora utställningen i London — benämnd Radio and Electronic Component Manufacturer Federation Exhibition — hade den engelska firman AVO tillverkat och levererat den miljonte AVO-metern. Den första i serien tillverkades redan 1923 och fick sitt namn av begynnelsebokstäverna till de tre elektriska grundstorheterna ampere, volt och ohm.

Vid en lunch i samband härmed, då Sveriges ambassadör Gunnar Hägglov var hedersgäst, överlämnade denne på

AVO-Ltds vägnar detta miljonte instrument till överingenjör C-R Ekblad. Denne, som för CVA räkning, besökte utställningen på semester, tackade i väl valda engelska ord för gåvan å CVA och Flygvapnets vägnar. Avometern representerar hög standard på universalinstrument inte bara i England utan också i 100 andra länder och företagets leveranser utomlands har tredubblats under de senaste tre åren. Det överlämnade instrumentet demonstrerades under familjedagen.

HÅRT INOM ROBOT

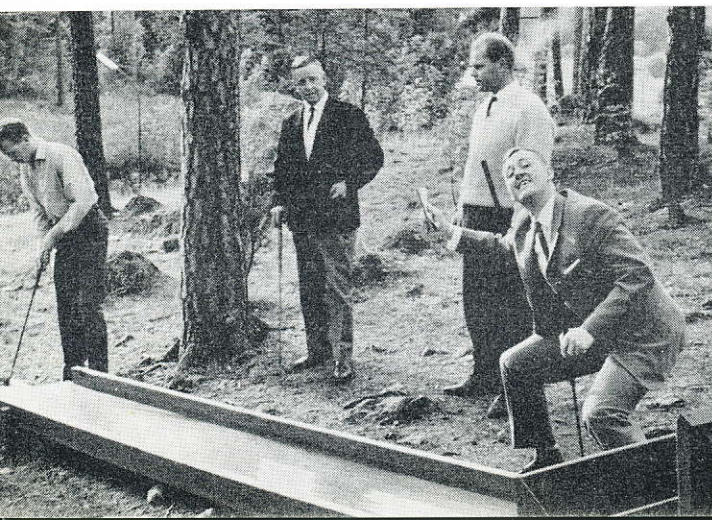
Allt kan hända i den årliga femkampen inom robottekniska kontoret, som i år utkämpas under ledning av dess nye chef Lars Frennemo. Det kämpastarka favoritlaget avd 556, fjolårets segrare avd 555 och den "eviga tvåan" avd 553 slåss för närvarande om slutsegern. 1962 och 1963 års segrare avd 554 verkar ha tagit ett sabbatsår. CVA:s robotplanering, som i år har inbjudits som gästlag, har som sådant visat "gott gry" och har nu efter tre grenar avancerat från jumboplats till näst sist.

Avd 556 gick ut hårt som vanligt och tog hem en överlägsen seger i orienteringen. Banläggare Frennemo hade gjort en medelsvår bana som vid en kontroll var "bemannad" med alster av skämt-

teknare Ströyer. Om några blev miljöskadade av detta låter vi vara osagt men faktum är att en del gick över (Arboga) ån efter vatten (kontroller-na).

Den 18 och 24 juni utspelades slagen om poängen för den andra grenen i femkampen på miniatyrgolfbanan. Trots en mängd s k "psykning" lyckades de flesta över förväntan. Avd 556 som för spänningens skull höll igen slagen behöll trots detta sin förstaplats efter två grenar.

Trots ett intensivt regnande som hade gjort banorna mycket tunga kunde varpatävlingen genomföras den 20 och 27 augusti. Avd 553 gjorde här ett ryck och kunde ta hand om "ledartröjan".

Segraren i golfen S-1 Sandström avd 659 demonstrerar segerleendet under överinseende av C Fernsten avd 553, medan B. Eivik avd 556 koncentrerar sig på ett slag under överinseende av U Haglund avd 554.

Nytt språkprogram

— programmerad undervisning

Som ett komplement till de korrespondenskurser i språk som alla på CVA kan få läsa, har vi skaffat ett antal självinstruerande språkkurser inspelade på band. Banden är pauserade, dvs efter varje litet stycke — steg — skall man själv säga efter och sedan lyssna på det inspelade resultatet. När man repeterat ett par gånger tar man nästa stycke osv.

Till kursen hör ett illustrerat texthäfte där man vid första uppspelningen följer med i texten och under repetitionerna endast koncentrerar sig på illustrationerna.

Metoden är garanterat effektiv — men ansträngande — varför korta pass rekommenderas, ca 30 min. Man bör köra minst två pass per vecka.

Bandspelaren, som är mycket lätt att sköta, är uppställd i besöksrummet i vaktbyggnaden. Bokning sker genom att man noterar önskad tid på en lista förvarad i vakten.

All personal, även UHF-are, inbjuds att utnyttja denna unika möjlighet att snabbt och effektivt lära språk.

Ring utbildningskontoret, tel. 187, för upplysningar och hjälp i starten.

Följande program finnas:

Let's Look In (engelsk grundkurs)

8 band + texthäfte + övningshäfte

inga förkunskaper krävs

Engelskt uttal och satsintonation

5 band + texthäfte

förkunskaper: grundkurs i engelska
Teknisk engelska

1 band+texthäfte

förkunskaper: grundkurs i engelska

Understanding science (ej pauserad)

6 band + texthäfte

förkunskaper: ett par års engelska studier

Tala franska I (grundkurs)

4 band + texthäfte + övningshäfte

inga förkunskaper krävs

Svenska för utlänningar

8 band + texthäfte + bildhäfte

inga förkunskaper krävs

Se bild nästa sida!

Fråga: Varför så mycket engelska och ingen tyska? Som skolundervisningen är lagd nu är detta viktigare!

Resultat:

1. Avd 553 (59+86+97)	242 p
2. „ 555 (58+83+75)	216 p
3. „ 556 (94+52+56)	202 p
4. „ 659 (57+82+35)	174 p
5. „ 554 (59+24+64)	147 p

De två avgörande och resterande grenarna är skytte och pilkastning. Avd 555 visade i fjolårets femkamp att de är bra i pilkastning, men i skytte, som är en ny gren för året, lär visst avd 556 ha en hel del att säga till om. Bäva månde avd 553!

Jaf.

Common phrases in practical life Audiovisual Course

Have You a Car?

Have you a car? [hæ'v ju: ə ka:]

Yes, I have. [je's, ai hæ'v]

No, I have not. [nou', ai hæv nɔ't]

Have you a bicycle?
[ə 'baɪsɪkl]

Have you a motorcycle?
[ə mou'tsaɪkl]

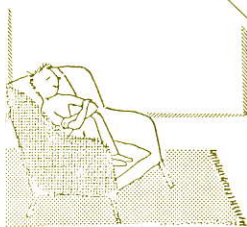

Have you a scooter?
[ə sku:'tə]

Have you a moped?
[ə mou'pi:d]

2. Deux

un tapis
un garçon

Oui, c'est un salon
— Oui, c'est un fauteuil.
— Oui, c'est un tapis.
— Oui, c'est un garçon.

un tapis
dans le salon.

Fig. 2-1(a) Arrangement of a permanent-magnet moving coil instrument. (Courtesy General Electric)

and the other with taut top and... instruments, and - particularly the... vanometers may be of the first type; ports

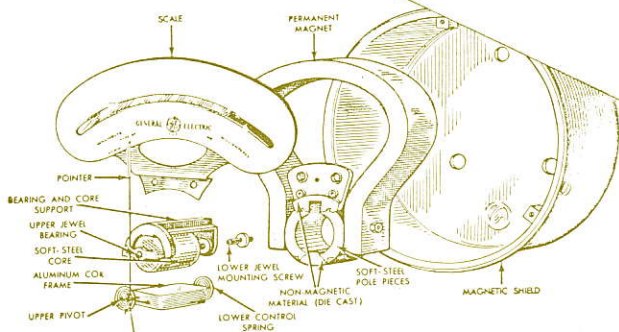

Fig. 2-1(b) Disassembled parts of a typical permanent-magnet moving coil instrument.

CHAPTER 3

DIODES

of electron tube is the... elements or electrodes, ... of electrons and the ... ions. Both elements are ... of glass or metal. Al ... evolves around the ... most of the air has ... understood that ... term diode refers ... thin the tube en ... specific application. ... electron-emit ... tent. Different ... indicate the ... y particular ... the diode ... direct cur ... is named ... sing the ... ube as a ... ns.

by a metal support which allows for the expansion of the filament wire when heated. The filament voltage is applied across the prong terminals of the filament in the tube base. Figure 17 is a cross-sectional view of a simple diode tube, showing the internal construction, tube base, and wiring.

d. In indirectly heated tubes, the cathode-heater design can be either of the two common types shown in figure 16. The heater wire is usually either U-shaped, as shown on the left,

PRODUCTION CONTROL

- 1 rule
- 2 inch graduation
- 3 millimetre graduation
- 4 slide
- 5 shift lock
- 6 vernier
- 7 fixed jaw
- 8 adjustable jaw
- 9 measuring edge
- 10 all dimension
- 11 locking pins
- 12 dimension

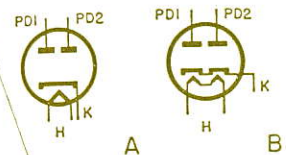
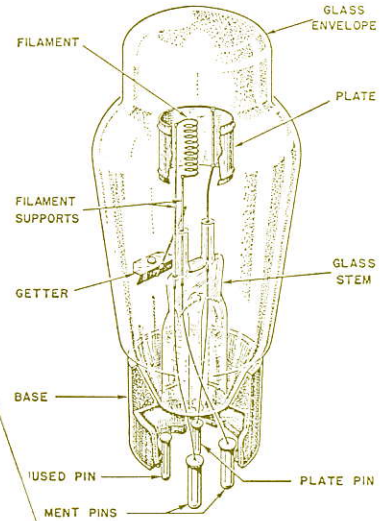
CONTROLE DE FINITIC

- 1 règle
- 2 division en pouces
- 3 division en millimètres
- 4 coulisseau
- 5 cran d'arrêt
- 6 vernier
- 7 bec fixe
- 8 bec mobile
- 9 bec omicron de mesure
- 10 mesure extérieure
- 11 pointes d'intérieur
- 12 mesure intérieure
- 13 butée
- 14 mesure de profondeur
- 15 jauge de profondeur
- 16 portée
- 17 côté entre
- 18 côté n'entre pas
- 19 calibre de tolérance
- 20 indication de tolérance
- 21 comparateur
- 22 tige à crémaillère
- 23 palpeur
- 24 aiguille indicatrice
- 25 échelle graduée

CONTROLE DE FINITIC

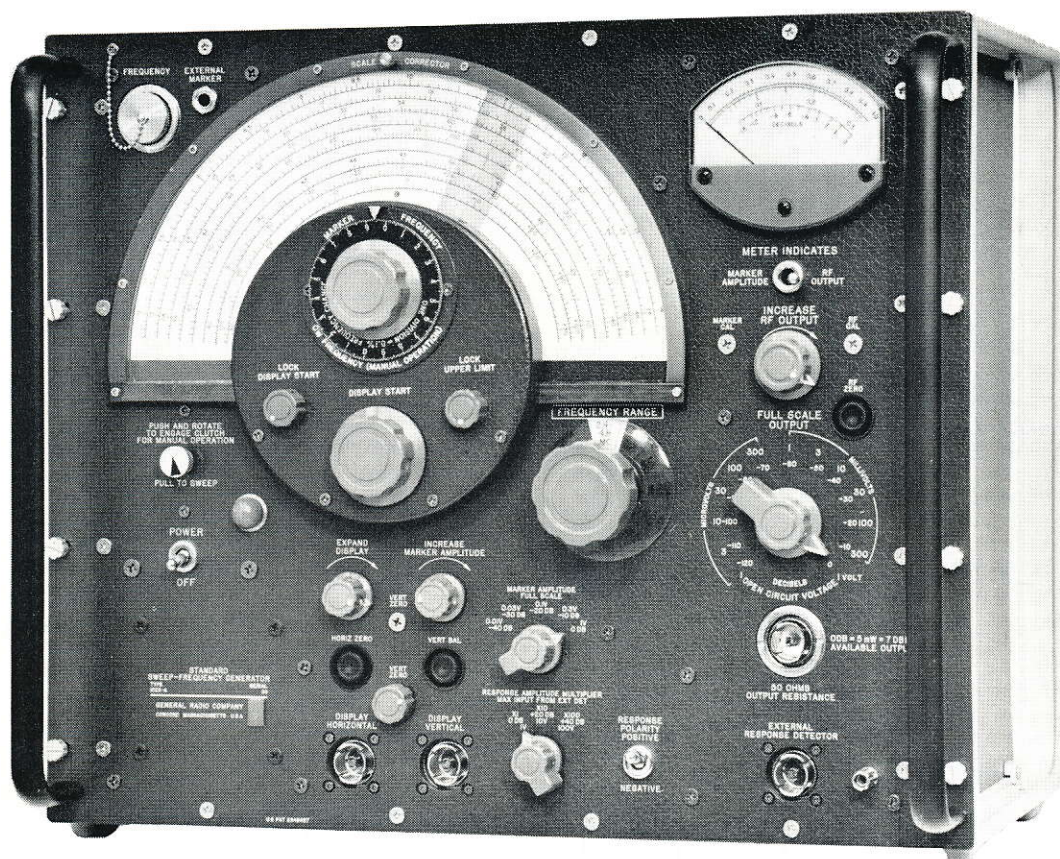
ègle de ce pied à coulisse
c aminci de mesure
division en pouces et
en millimètres.

ur, que l'on peut

Marianne provar CVA Språkband

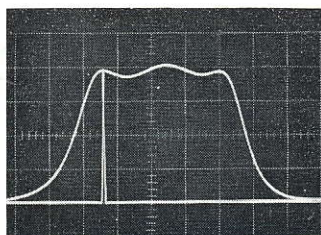
Svepgenerator Signalgenerator

General Radio Typ 1025-A

Denna säregna och noggrant kalibrerade signalkälla för svep- eller punkt-för-punkt-mätningar förenar i sig en svep-, en signal- och en markeringsgenerator. För en komplett svepmätplats behövs endast ett oscilloskop. Genom en enkel omkoppling på frontpanelen skiftas arbetssätt utan att några särskilda kalibreringar eller anslutningar behöver göras. Den noggranna utgångsdelaren och den inbyggda indikatorn möjliggör mätning av såväl inspänning som detekterad utspänning hos mätobjektet. 1025-A har vad man skulle kunna kalla de perfekta markeringspulserna — kontinuerligt inställbara och kalibrerade i både frekvens och amplitud. Med dessa markeringspulser kan motsvarande kvantitativa data utläsas direkt av oscilloskopbilderna. Som framgår av vidstående fig. är markeringspulsen mycket selektiv och varken påverkar eller interfererar med mätsignalen. 1025-A kan även användas som svepgenerator tillsammans med en X-Y-skrivare.

Tag del av alla de övriga egenskaperna hos 1025-A genom att begära demonstration eller GR:s katalog.

Generalagent:

JOHAN LAGERCRANTZ

TEKNISKA HUVUDDATA

Frekvensområden: (MHz)	
0.7—1.4	13—26
1.3—2.6	24—48
2.4—4.8	40—80
4—8	65—140
7—14	100—230

Bandspridning:

400—500 kHz
10.4—11 MHz

Svep: Inställt frekv.omr. svepes från låga till höga frekv. 20 ggr/s. Tid 22.2 ms. Svepsp. sågtandformad.

Stabilitet: Drift mindre än $\pm 0.1\%/5$ h.

Utspänning: 0.3 μ V—1 V över 50 ohm.

Markeringar: Inställbara 3 mV—1/100 V. Upplösn. bättre än $\pm 0.1\%$ av ind. frekvens.

Nätanslutning: 110/220 V, 50 Hz, 145 W.